

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

คู่มือการใช้ ตัวบ่งชี้การบริหาร ความเสี่ยง

ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นางสาววราภรณ์ วงศ์ตาชี่
ประธานศูนย์ปฏิบัติการสหการบูรณาการและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คู่มือการใช้

ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

*****

1. คำชี้แจง

1.1 คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยตัวบ่งชี้ ทุกองค์ประกอบได้ผ่านกระบวนการตามหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน สามารถนำไปประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการประเมินการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่จะส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.2 คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ 8 ประเด็น ดังนี้

- 1) คำชี้แจง
- 2) วัตถุประสงค์ของคู่มือ
- 3) ประโยชน์ของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้
- 4) ความเป็นมา แนวคิด และความสำคัญ
- 5) นิยาม เนื้อหาสาระขององค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้ และร่องรอย/ประเด็นพิจารณาการประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้
- 6) แนวทางการนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินไปใช้
- 7) แบบประเมินพฤติกรรมตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

8) แบบสรุปผลการประเมินพฤติกรรมตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

9) สรุปผลการประเมิน

10) การนำไปใช้

1.3 คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้นี้ สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) สามารถนำคู่มือนี้ ไปเป็นกรอบแนวทางการตรวจสอบพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้

2. วัตถุประสงค์

คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดทำขึ้นให้โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 เพื่อให้สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2.2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศจากผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานอย่างเป็นระบบในการพัฒนาสถานศึกษา

3. ประโยชน์ของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้

ประโยชน์และคุณค่าของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา

3.2 สถานศึกษาใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3.3 หน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นกรอบแนวทางการประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

3.4 กระทรวงศึกษาธิการสามารถกำหนดนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความเป็นมา แนวคิด และความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดบทบาทบัญญัติไว้ในหมวดต่างๆ ทั้งในเรื่องของความมุ่งหมายและหลักการ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษาการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ประกอบกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2561 ได้กำหนดกรอบแนวทางในการผลักดันการพัฒนาระบบราชการไทยเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย บุคลากรมีความเป็นมืออาชีพ มีระบบการทำงานที่คล่องตัว รวดเร็ว ปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน เน้นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงกลไกและระบบการประเมินผลการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจและลักษณะงานของหน่วยงานของรัฐให้สามารถวัดผลได้ รวมทั้ง วางระบบการบริหารงานแบบบูรณาการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญของรัฐบาลของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน หรือที่เรียกว่า Joint KPIs ตามห่วงโซ่คุณค่า (Value Chains) ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ มีการกำหนดบทบาทภารกิจที่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดมีความรับผิดชอบในเรื่องหรือกิจกรรมใด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 1-2)

ภาครัฐจึงได้กำหนดองค์ประกอบของมาตรฐานการควบคุมภายในเพื่อเป็นหลักประกันว่าการดำเนินงานของหน่วยงานมีความพร้อมและมีคุณภาพอันเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไปโดยการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) นับว่าเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากในแต่ละองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่างๆ ในทุกระดับล้วนมีโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงอันได้แก่ ความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่าหรือเหตุการณ์ซึ่งไม่พึงประสงค์ที่ทำให้การบริหารจัดการและการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น จึงต้องมีกระบวนการที่ใช้ในการระบุและวิเคราะห์

ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมทั้งการกำหนดแนวทางที่จำเป็นต้องใช้ ในการควบคุมความเสี่ยงในการบริหารองค์กร (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2552, หน้า 5)

การบริหารความเสี่ยงขององค์กรทุกประเภททั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ทุกระดับ องค์กร จะตั้งวัตถุประสงค์ไว้ชัดเจน เช่น เพื่อคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างผลกำไร เพื่อให้การบริการประชาชน ไม่ว่าจะกำหนดวัตถุประสงค์ไว้เช่นไรก็ตาม การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว นั้น จะต้องประสบกับความเสี่ยง(Risk)อยู่เสมอ ซึ่งอาจปรากฏในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ/การปฏิบัติตามกฎหมาย ความเสี่ยงทางนโยบาย ความเสี่ยงเป็นภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรคหรือความสูญเสีย โอกาส ซึ่งจะทำให้องค์กรไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน การดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ประเด็นสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับความเสี่ยง คือความไม่แน่นอน(Uncertainty) ของผลลัพธ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 11)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมิติในการบริหารงานที่หลากหลาย เพราะมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น แม้ว่าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจะประสบความสำเร็จในด้านปริมาณแต่ด้านคุณภาพการศึกษา เช่น มาตรฐานครู การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ซึ่งจะเห็นได้จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งให้ปัญหาในเรื่องของคุณภาพการศึกษาซึ่งเกี่ยวเนื่องกับระบบการบริหารงานของโรงเรียน (นิภาพร แสนเมือง, 2557, หน้า 4) นอกจากนี้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษายังคงต้องบริหารโรงเรียนควบคู่ไปกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีโอกาสเกิดขึ้นได้จากการบริหารโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้าน การดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถบริหารความเสี่ยงโดยการกำหนด ตัวบ่งชี้การบริหาร ความเสี่ยงควบคู่กับขอบข่ายการบริหารโรงเรียน เพื่อเตรียมการระบุดูความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และวางแผนการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ การบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการลดมูลเหตุแต่ละ

โอกาส ที่สถานศึกษาจะเกิดความเสี่ยงในระดับความเสี่ยงและขนาดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สถานศึกษายอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถานศึกษาและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปีของต้นสังกัด (เจริญ ศรีแสนปาง , 2556, หน้า 8)

ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะนำไปสู่การบริหารเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์และเป็นประโยชน์สำคัญต่อการเปลี่ยนไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกตลอดจนสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาในยุคใหม่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนสร้างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จอันจะส่งผลให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ (Excellence Performance) ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้สร้างคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้หลักการและวิธีการประเมินการบริหารความเสี่ยง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประเมินสถานศึกษา และผลที่ได้จากการประเมินสามารถกำหนดเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดนโยบายสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา

5. นิยาม องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย ตัวบ่งชี้และแหล่งข้อมูล/ ประเด็นพิจารณา ประกอบการประเมินตัวบ่งชี้

5.1 องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดแผนกลยุทธ์ที่จะใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก เป้าหมาย และแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา จำนวน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพและกำหนดกลยุทธ์ 2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

5.1.1 องค์ประกอบย่อย การวิเคราะห์สภาพและกำหนดกลยุทธ์

นิยาม : การวิเคราะห์สภาพและกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง การวิเคราะห์ ตรวจสอบ และประเมินสภาพแวดล้อมภายในภายนอกของสถานศึกษาโดยการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร กำหนดแนวทางในการดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดแต่ละด้านรวมทั้งคัดเลือกกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในแต่ละประเด็นว่าเป็นโอกาสหรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
2. โรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกโดยการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนรวมในการจัดการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>3. โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p>
<p>4. โรงเรียนได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และตัวชี้วัดในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p>
<p>5. โรงเรียนได้กำหนดประเด็นวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยการระบุปัจจัยความเสี่ยง ตลอดจนแนวทางการบริหารความเสี่ยงไว้ในแต่ละโครงการ/กิจกรรมในแผนกลยุทธ์</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR)</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา</p>

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
6. โรงเรียนมีการคัดเลือกกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

5.1.2 องค์ประกอบย่อย การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

นิยาม : การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินงานด้านการนำนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้สู่การปฏิบัติ มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างตามบริบทของสถานศึกษา กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การแต่งตั้งคณะทำงาน การกำหนดปฏิทินและระยะเวลาในการปฏิบัติงานและสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
2. โรงเรียนมีการปรับโครงสร้างสถานศึกษาเพื่อกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานความรู้ ตำแหน่งและความสามารถของบุคลากร	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
4. โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินและระยะเวลาในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนและมีความยืดหยุ่น	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. โรงเรียนมีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรในสถานศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกการรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

5.1.3 องค์ประกอบย่อย การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

นิยาม : การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ หมายถึง การจัดระบบการควบคุม ติดตามและประเมินผล การสร้างความรู้ความเข้าใจในการควบคุม ติดตามและประเมิน มีการรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ผลการประเมิน ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงกลยุทธ์ต่อสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการจัดระบบการควบคุมและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
2. บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
3. โรงเรียนมีการรายงานผลกลยุทธ์การดำเนินงานในระดับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการประเมินกลยุทธ์สู่สาธารณชน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา
5. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงกลยุทธ์	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น บันทึกรายงานการประชุม การรายงานโครงการ การรายงานประเมินตนเอง (SAR) 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา

5.2 องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการบริหารกิจกรรมภายในสถานศึกษารวมทั้งการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งจะเป็นผลกระทบต่อประสิทธิภาพและกระบวนการทำงานทำให้สถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) การกำกับติดตาม 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การแนะแนว 4) การประกันคุณภาพ 5) งานธุรการ 6) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.2.1 องค์ประกอบย่อย การกำกับติดตาม

นิยาม : การกำกับติดตาม หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์การกำกับติดตาม มีการวางแผนการกำกับติดตามการดำเนินงาน ปฏิบัติการกำกับติดตามในรูปแบบคณะกรรมการ มีการตรวจสอบผลการกำกับติดตามและรายงานผลการกำกับติดตาม

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การกำหนดค่าเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ 5. การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน
2. โรงเรียนมีการวางแผนการกำกับติดตามการดำเนินงานในทุกขั้นตอนโดยผู้มีส่วนได้เสีย	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การกำหนดค่าเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ 5. การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน
3. โรงเรียนกำกับติดตามการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการหรือผู้มีส่วนได้เสีย	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การกำหนดค่าเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ 5. การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการกำกับติดตามและนำผลดังกล่าวไปปรับปรุงพัฒนาในทุกระยะของการกำกับติดตาม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การกำหนดค่าเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ 5. การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน
<p>5. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อรายงานผลการกำกับติดตามสามารถตรวจสอบได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา 4. การกำหนดค่าเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ 5. การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน

5.2.2 องค์ประกอบย่อย การพัฒนาบุคลากร

นิยาม : การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดวาง มาตรฐานและการวางแผนการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ทักษะ เพื่อลด ความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงสภาพการทำงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น เสริมสร้าง ขวัญกำลังใจให้บุคลากรในการปฏิบัติงานและส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาบุคลากรในการ สร้างเครือข่ายการปฏิบัติงาน

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนด วัตถุประสงค์ในการจัด วางมาตรฐานการศึกษา และการวางตัวบุคลากร ในการปฏิบัติงานไว้อย่าง ชัดเจนในแผนพัฒนาการ จัดการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการ ปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการ ทดสอบระดับชาติชั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ฯลฯ
2. โรงเรียนมีการ ส่งเสริมให้บุคลากรมี ความรู้และทักษะ เพื่อลด ความเสี่ยงในการ ปฏิบัติงาน	11. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการ ปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการ ทดสอบระดับชาติชั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>3. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
<p>4. โรงเรียนเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรในการปฏิบัติงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
5. โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา บุคลากรในการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือใน การปฏิบัติงาน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการ ปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากร 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการ ทดสอบระดับชาติชั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ฯลฯ

5.2.3 องค์ประกอบย่อย การแนะแนว

นิยาม : การแนะแนว หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์แนวทางในการดำเนินงานการแนะแนวการศึกษา จัดระบบการแนะแนววิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ ด้านการแนะแนว มีการติดตามและประเมินผลระบบ กระบวนการแนะแนว ตลอดจนสร้างเครือข่ายการแนะแนวแนวทางการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนด วัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงานการแนะแนว การศึกษาอย่างชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/ กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่ง มอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากร ในโรงเรียน

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
	<p>3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการแนะแนว</p> <p>4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>
<p>2. โรงเรียนจัดทำระบบการแนะแนวการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการแนะแนว</p> <p>4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>
<p>3. โรงเรียนพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยการร่วมมือของทุกภาคส่วน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการแนะแนว</p> <p>4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนว</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการแนะแนว</p> <p>4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>
<p>5. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินระบบการแนะแนวตลอดจนสร้างเครือข่ายการแนะแนวการศึกษา</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานโครงการ/กิจกรรม การรายงานประเมินตนเอง (SAR) คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการแนะแนว</p> <p>4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>

5.2.4 องค์ประกอบย่อย การประกันคุณภาพ

นิยาม : การประกันคุณภาพ หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างองค์กร เพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพ กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างครอบคลุม ดำเนินงานตามแผน ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง ร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอกเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันอย่างต่อเนืองเพื่อรองรับการประเมินภายในจากต้นสังกัด รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพ การศึกษาตลอดจนกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายและความสำเร็จตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบ	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR) ประกาศมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐาน ผลการประเมินมาตรฐาน ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>2. โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างครอบคลุม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR) ประกาศมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐาน ผลการประเมินมาตรฐาน ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
<p>3. โรงเรียนดำเนินงานตามแผนติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR) ประกาศมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐาน ผลการประเมินมาตรฐาน ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานภายนอกเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR) ประกาศมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐาน ผลการประเมินมาตรฐาน ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
<p>5. โรงเรียนจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR) ประกาศมาตรฐาน การดำเนินงานตามมาตรฐาน ผลการประเมินมาตรฐาน ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษา แผนงาน/โครงการระบบประกันคุณภาพการศึกษา 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

5.2.5 องค์ประกอบย่อย งานธุรการ

นิยาม : งานธุรการ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงาน ธุรการ จัดพิมพ์และเก็บรวบรวมเอกสารอย่างเป็นระบบ กำหนดการดำเนินงานธุรการใน แผนปฏิบัติการประจำปี ส่งเสริมการให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีและให้บริการงานธุรการแก่ผู้รับบริการอย่างเสมอภาค ตลอดจนใช้ เทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมในการดำเนินงานธุรการ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการกำหนด วัตถุประสงค์และวิธีการ ดำเนินงาน ด้านงานธุรการ ให้เป็นแนวปฏิบัติอย่าง ชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรับ- ส่งหนังสือ การเก็บและทำลายหนังสือราชการ รายงานการประชุม การจัดเก็บเอกสาร ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ การประสาน ระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
2. โรงเรียนจัดพิมพ์และ จัดเก็บรวบรวมเอกสาร ของทางราชการ อย่างเป็น ระบบตรวจสอบได้	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรับ- ส่งหนังสือ การเก็บและทำลายหนังสือราชการ รายงานการประชุม การจัดเก็บเอกสาร ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ การประสาน ระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก
3. โรงเรียนได้กำหนด แผนงาน/โครงการตลอดจน การวิเคราะห์ความเสี่ยงใน การดำเนินงานธุรการใน แผนพัฒนา การจัดการ ศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรับ- ส่งหนังสือ การเก็บและทำลายหนังสือราชการ รายงานการประชุม การจัดเก็บเอกสาร ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ การประสาน ระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ธุรการมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้บริการงานธุรการแก่ผู้รับบริการอย่างเสมอภาค</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรับ-ส่งหนังสือ การเก็บและทำลายหนังสือราชการ รายงานการประชุม การจัดเก็บเอกสาร ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ การประสานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก</p>
<p>5. โรงเรียนนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานธุรการ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรับ-ส่งหนังสือ การเก็บและทำลายหนังสือราชการ รายงานการประชุม การจัดเก็บเอกสาร ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ผู้รับบริการ การประสานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก</p>

5.2.6 องค์ประกอบย่อย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

นิยาม : การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ กรอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ผสานความรู้ ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อหาแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุตามหลักสูตรสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนได้กำหนด วัตถุประสงค์และกรอบ การพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้ไว้เป็นแนวปฏิบัติ อย่างชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผล หลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การ วัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจตามความถนัดของผู้เรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
<p>3. โรงเรียนมีการพัฒนาความรู้ ปฐกษัตริย์คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนจัดให้มีการ นิเทศการจัดการเรียนการ สอนของครู เพื่อหา แนวทางพัฒนา กระบวนการเรียนรู้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัด และประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
<p>5. โรงเรียนส่งเสริมให้ใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>6. โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนในระดับต่างๆที่หลักสูตรกำหนด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 4. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

5.2.7 องค์ประกอบย่อย การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

นิยาม : การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การกำหนด วัตถุประสงค์ เป้าหมายในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และ การนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน ส่งเสริมให้ บุคลากรทำการวิจัยในชั้นเรียน สร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานและมีการเผยแพร่งานวิจัย วิจัย ประเมิน และพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนด วัตถุประสงค์เป้าหมายในการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้เป็น แนวปฏิบัติอย่างชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผล หลังการสอน วิจัยในชั้นเรียน 2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 3. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ
2. โรงเรียนศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และนำผล วิจัยไปใช้ในการบริหาร จัดการและพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผล หลังการสอน วิจัยในชั้นเรียน 2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน 3. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>3. โรงเรียนดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน วิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน</p> <p>3. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>
<p>4. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทำการวิจัยในชั้นเรียน สร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงาน และ มีการเผยแพร่ งานวิจัย</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน วิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน</p> <p>3. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>
<p>5. โรงเรียนวิจัย ประเมินและพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น การรายงานประเมินตนเอง (SAR)รายบุคคล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บันทึกผลหลังการสอน วิจัยในชั้นเรียน</p> <p>2. แผนพัฒนาการจัดการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การนิเทศการสอน</p> <p>3. คุณภาพของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ฯลฯ</p>

5.3 องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ

ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่เกิดจากการบริหารการเงินและงบประมาณของสถานศึกษาตลอดจนกระบวนการปฏิบัติงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาที่ผิดพลาดหรือขาดหลักการปฏิบัติที่ดี ซึ่งผลให้สถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) การจัดทำและเสนอของบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การติดตาม ประเมินผลและรายงานผล 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุน 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

5.3.1 องค์ประกอบย่อย การจัดทำและเสนอขอของงบประมาณ

นิยาม : การจัดทำและเสนอขอของงบประมาณ หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำและเสนอขอของงบประมาณ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดทำและเสนอขอของงบประมาณ โดยการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายให้สอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรรสอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งงบประมาณ กำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยง และรายงานติดตามผลการปฏิบัติงานในระบบ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำและเสนอขอของงบประมาณที่มีรายละเอียดของแผนงาน/โครงการและกิจกรรมหลัก อย่างชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>2. โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดทำและเสนอของบประมาณโดยการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>3. โรงเรียนจัดทำกรอบแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรร สอดคล้องกับนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งงบประมาณ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>4. โรงเรียนกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อผลประโยชน์ด้านงบประมาณอย่างรัดกุม</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
5. โรงเรียนให้ความสำคัญกับการติดตามและรายงานผล การปฏิบัติงานเพื่อลด ความสูญเสียในแต่ละ ขั้นตอน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.3.2 องค์ประกอบย่อย การจัดสรรงบประมาณ

นิยาม : การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การดำเนินงานด้านการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ส่งเสริมให้บุคลากรส่วนร่วมในการดำเนินงานและบุคลากรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างถูกต้องตามลำดับความสำคัญ มีการประเมินผล และรายงานปัญหาเพื่อลดการสูญเสียต่อเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>2. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>3. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณตามลำดับความสำคัญและความต้องการของโรงเรียน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>4. โรงเรียนกำหนดให้มีการประเมินผลและรายงานปัญหา เพื่อลดความเสียหายในการทำงานอย่างเหมาะสม</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>5. โรงเรียนกำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยง เพื่อลดความสูญเสียต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>

5.3.3 องค์ประกอบย่อย การติดตามประเมินผลและรายงานผล

นิยาม : การติดตาม ประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การกำหนด

ระยะเวลาการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานด้านงบประมาณ การรายงานผลการใช้งบประมาณ การเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดแผนงานในแต่ละปีการศึกษา บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน มีการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขด้านการบริหารงบประมาณและใช้เครื่องมือประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนดระยะเวลาการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานด้านงบประมาณ	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนมีการรายงานผลการใช้งบประมาณและการเสนอข้อมูล เพื่อใช้ในการกำหนดแผนงานในแต่ละปีการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
3. โรงเรียนกำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารความเสี่ยงกับหน่วยงานอื่น	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหายการรั่วไหล สิ้นเปลือง หรือ การทุจริตในหน่วยตรวจรับและ การนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข ด้านการบริหารงบประมาณ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>5. โรงเรียนจัดทำและใช้เครื่องมือในการบริหารและประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>

5.3.4 องค์ประกอบย่อย การระดมทรัพยากรและการลงทุน

นิยาม : การระดมทรัพยากรและการลงทุน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนทำการกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การเก็บรวบรวม การทบทวนระบบการควบคุมการใช้ทรัพยากร การจัดสรรการใช้ทรัพยากรให้เหมาะสม การติดตามประเมินผลการระดมทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษามีการประเมินผลและนำผลการประเมินความเสี่ยงมาพัฒนางาน

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการกำหนด วัตถุประสงค์ก่อนการ กำหนดแนวทาง การระดม ทรัพยากรและการลงทุน เพื่อการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนมีการเก็บ รวบรวมทบทวนระบบการ ควบคุมการใช้ทรัพยากร และการจัดสรรการใช้ ทรัพยากรให้มีความ เหมาะสม	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
3. โรงเรียนมีการติดตาม การระดมทรัพยากรและ การลงทุน เพื่อการศึกษา เพื่อลดความสูญเสียนอกจากการปฏิบัติงาน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนมีการประเมินผลความพึงพอใจและประสิทธิผลของการระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
<p>5. โรงเรียนนำผลการประเมินความเสี่ยงมาแก้ไขพัฒนางานและ สร้างเครื่องมือประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.3.5 องค์ประกอบย่อย การบริหารการเงิน

นิยาม : การบริหารการเงิน หมายถึง การจัดระบบการเงินให้เป็นไปตามระเบียบขั้นตอนของการบริหารการเงินตามแนวปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนดให้มีการรายงานเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงิน การวิเคราะห์ปัญหา ความรุนแรงที่เกิดจากการใช้งบประมาณ และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำเอกสาร หลักฐานทางการเงิน ให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการจัดระบบการเงินให้เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอนของการบริหารการเงินตามแนวปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนมีการรายงานเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินการวิเคราะห์ปัญหาความรุนแรงที่เกิดจากการใช้งบประมาณ	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
3. โรงเรียนคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อจัดทำเอกสารหลักฐานทางการเงินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันตรวจสอบได้	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชี รายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>4. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานด้านการบริหารการเงิน เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
<p>5. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงในด้านการบริหารการเงิน อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.3.6 องค์ประกอบย่อย การบริหารบัญชี

นิยาม : การบริหารบัญชี หมายถึง การออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชี มีการทบทวนและจัดลำดับความสำคัญการดำเนินงานตามคู่มือการเงินการบัญชี มีการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันสาเหตุการเกิดความเสียหาย การบัญชี มีระบบการจัดทำบัญชีและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารบัญชี

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีอย่างชัดเจน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนมีการทบทวนและจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานตามคู่มือการเงินการบัญชี	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
3. โรงเรียนกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันสาเหตุ การเกิดความเสียหายทางบัญชี	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
4. โรงเรียนทำระบบการจัดทำบัญชีและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในงานการบริหารบัญชี	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
5. โรงเรียนจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อการประเมินผล การดำเนินงานด้านการบริหารบัญชี	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.3.7 องค์ประกอบย่อย การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

นิยาม : การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ หมายถึง การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานพัสดุโรงเรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเบิกจ่ายพัสดุและสินทรัพย์ตามจำนวนการใช้พัสดุที่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียน มีการวางแผนการบริหารพัสดุและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ มีระบบการควบคุมดูแล บำรุงรักษาพัสดุที่นำมาใช้ในโรงเรียน ตลอดจนมีการประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนการปฏิบัติงานการบริหารพัสดุและสินทรัพย์

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อปฏิบัติงานพัสดุโรงเรียน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์การเบิกจ่ายพัสดุและสินทรัพย์และจำนวนการใช้พัสดุที่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียนตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>3. โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารพัสดุและแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุอย่างเหมาะสม</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>4. โรงเรียนมีการจัดระบบการควบคุมดูแล และบำรุงรักษาพัสดุ ให้อยู่ในลักษณะพร้อมใช้งาน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>5. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน การบริหารพัสดุและสินทรัพย์</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>

5.4 องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ

ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หมายถึง โอกาสหรือเหตุการณ์ที่เกิดจากการบริหารงานภายในสถานศึกษาที่ขัดกับข้อบังคับกฎหมายต่างๆที่อาจเกิดจากกฎหมายและระเบียบนั้นไม่ชัดเจนไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ไม่ชัดในแนวปฏิบัติหรือขัดกับทัศนคติ ขัดต่อจรรยาบรรณ ส่งผลให้สถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) วินัย 2) การควบคุมภายใน 3) การแปลงกฎระเบียบและมาตรการ

5.4.1 องค์ประกอบย่อย ด้านวินัย

นิยาม : วินัย หมายถึง การปฏิบัติตนของบุคลากรตามระเบียบแบบแผนของทางราชการหน่วยงานการศึกษาและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้องค์การดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการบังคับบัญชาให้มีความตระหนักส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรให้มีวินัย

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนกำหนดระเบียบ ข้อตกลง และแนวปฏิบัติตนของบุคลากรไว้เป็นหลักฐานชัดเจนสอดคล้องกับระเบียบทางราชการและหน่วยงานต้นสังกัด	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา
2. โรงเรียนกำหนดวินัยในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้องค์การดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
3. โรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรตระหนักและเห็นคุณค่าของการมีวินัย	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.4.2 องค์ประกอบย่อย ด้านการควบคุมภายใน

นิยาม : การควบคุมภายใน หมายถึง ระบบการควบคุมกระบวนการในการปฏิบัติงานที่บุคลากรในสถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อการจัดวางระบบการควบคุมภายใน สร้างความมั่นใจในระดับที่สมเหตุสมผลว่าการบริหารและการปฏิบัติงานจะสามารถบรรลุเป้าหมายและให้เกิดผลลัพธ์ของการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการติดตามผลและประเมินผลในระหว่างการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการตลอดจนรายงานการดำเนินงานที่เป็นจริงกับหน่วยงานรับตรวจ

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบให้เชื่อมโยงซึ่งกันและกันในกระบวนการการปฏิบัติงานตั้งแต่ต้นจนจบ	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
<p>2. โรงเรียนจัดโครงสร้างการควบคุมภายในโดยพิจารณาความสัมพันธ์ของทรัพยากรต่าง ๆ จากกระบวนการทำงานและกระบวนการบริหารงานในองค์กร</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>3. โรงเรียนจัดวางระบบการควบคุมภายในโดยการกำหนดหรือออกแบบวิธีการควบคุมและนำไปใช้เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>4. โรงเรียนมีการติดตามผลระหว่างการทำงานตามวิธีการควบคุมภายใน โดยคณะกรรมการติดตามการควบคุมภายใน</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>
<p>5. โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานที่เป็นจริงต่อหน่วยงานรับตรวจ</p>	<p>1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ</p> <p>2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน</p> <p>3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา</p>

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
6. โรงเรียนมีแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีการระบุปัจจัยความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงตลอดจนวิธีการจัดการความเสี่ยง	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น หลักฐานทางการเงิน ระบบบัญชีรายรับ-จ่าย งานบัญชี งานการเงิน งานพัสดุ ระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (e-GP) ฯลฯ 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนงบประมาณของสถานศึกษา

5.4.3 องค์ประกอบย่อย ด้านการแปลงกฎระเบียบและมาตรการ

นิยาม : การแปลงกฎระเบียบและมาตรการ หมายถึง การตีความในกฎระเบียบ คำสั่งในการปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความเข้าใจตรงกันในกฎระเบียบ คำสั่งของสถานศึกษาที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ กฎกระทรวงหรือกฎหมายอื่นๆและยอมรับการปฏิบัติตามมาตรการเร่งด่วน ตลอดจนยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
1. โรงเรียนมีการจัดประชุมบุคลากรและทำความเข้าใจร่วมกันในข้อกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ในการปฏิบัติงาน	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น รายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานการประชุม คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. มาตรฐานวิชาชีพ ใบประกอบวิชาชีพ และวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. กฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

รายการตัวบ่งชี้	ร่องรอย/ประเด็นพิจารณา
2. โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันในกฎระเบียบ คำสั่งของสถานศึกษาที่ไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ กฎกระทรวง หรือกฎหมายอื่นๆ	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น รายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานการประชุม คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. มาตรฐานวิชาชีพ ใบประกอบวิชาชีพ และวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. กฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
3. โรงเรียนยอมรับการปฏิบัติตามมาตรการเร่งด่วน/การเปลี่ยนแปลงหรือข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา	1. ร่องรอยการดำเนินงาน เช่น รายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานการประชุม คำสั่งมอบหมายการปฏิบัติงาน 2. การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรในโรงเรียน 3. มาตรฐานวิชาชีพ ใบประกอบวิชาชีพ และวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. กฎ กติกา ข้อตกลงร่วมกันในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

6. แนวทางการประเมินและการแปลผลการประเมินในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้

1. ใช้แบบประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยพิจารณาตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบย่อย โดยใช้หลักการพิจารณาการประเมินแบบองค์รวม ประเมินและตัดสินผลโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ ประเมินจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ตามขอบเขตร่องรอย/ประเด็นพิจารณาประกอบการให้คะแนนระดับความเสี่ยง โดยการระบุค่าคะแนนผลกระทบ และโอกาสที่จะเกิด ดังนี้

1.1 โอกาสที่จะเกิด (Probability) ผู้บริหารสามารถกำหนดค่าของความเสี่ยงน่าจะเป็นที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้โดยการให้คะแนนตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 5, 3, 1 ซึ่งมีความหมายดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับคะแนนของความน่าจะเป็นที่อาจเกิดขึ้น

ระดับของความ เสี่ยง	ระดับคะแนน	ผลลัพธ์
โอกาสที่จะเกิด	5	โอกาสที่จะเกิดประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดปานกลาง	3	โอกาสที่จะเกิดมีประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ถึง 49 เปอร์เซ็นต์
โอกาสที่จะเกิดต่ำ	1	โอกาสที่จะเกิดมีน้อยกว่า 10 เปอร์เซ็นต์

ที่มา : ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550, หน้า 29)

1.2 ผลกระทบ (Impact) ผู้บริหารสามารถกำหนดค่าของผลกระทบที่ความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นได้ โดยการให้คะแนนตามระดับ 5, 4, 3, 2, 1 ซึ่งมีความหมายดังตาราง 2

ตาราง 2 ระดับคะแนนของความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการทำงาน

ระดับของความ เสี่ยง	ระดับ คะแนน	ผลลัพธ์
ความเสี่ยงที่วิกฤติ	5	ทำให้งานที่วางไว้ล้มเหลวและไม่บรรลุเป้าหมาย
ความเสี่ยงที่รุนแรง	4	ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากยิ่งขึ้นใช้เวลามากขึ้นและความต้องการในระดับรองไม่ได้รับการตอบสนอง
ความเสี่ยงปานกลาง	3	ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มพอสมควร อาจใช้เวลามากขึ้นแต่ความต้องการที่สำคัญยังได้รับการตอบสนอง
ความเสี่ยงเล็กน้อย	2	ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายและเวลาในการทำงานที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย
ความเสี่ยงเพิกเฉยได้	1	ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อเรื่องค่าใช้จ่ายและเวลา

ที่มา : ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2550, หน้า 28)

2. คะแนนประเมิน

หลังจากที่ได้มีการประเมินความเสี่ยงแต่ละด้านตามองค์ประกอบ ทั้ง 2 ด้านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็สามารถระบุคะแนนของความเสี่ยงในแต่ละเรื่องได้ตามสูตรดังต่อไปนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิด} \times \text{ผลกระทบ}$$

3. การแปลความหมาย

1. ถ้าค่าคะแนนระดับความเสี่ยงมีค่าตั้งแต่ 20 ขึ้นไป (≥ 20) ถือว่า เป็น**ความเสี่ยงในระดับสูงที่สุด** หมายถึง หากการควบคุมมีข้อบกพร่องแล้วจะสามารถเป็นสาเหตุทำให้เกิดความร้ายแรงหรือมีผลร้ายแรงต่อการดำเนินงานและวัตถุประสงค์
2. ถ้าค่าคะแนนระดับความเสี่ยงอยู่ตั้งแต่ 13 ถึง 19 (≥ 13 และ ≤ 19) ถือว่าเป็น**ความเสี่ยงในระดับสูง** หมายถึง หากการควบคุมมีข้อบกพร่องแล้วจะสามารถเป็นสาเหตุทำให้เกิดการขัดขวางที่สำคัญหรือมีผลร้ายที่สำคัญต่อการดำเนินงานและวัตถุประสงค์
3. ถ้าค่าคะแนนระดับความเสี่ยงอยู่ตั้งแต่ 5 ถึง 12 (≥ 5 และ ≤ 12) ถือว่า เป็น**ความเสี่ยงในระดับปานกลาง** หมายถึง หากการควบคุมมีข้อบกพร่องแล้วจะสามารถเป็นสาเหตุทำให้เกิดการขัดขวางหรือมีผลร้ายต่อการดำเนินงานและวัตถุประสงค์
4. ถ้าค่าคะแนนระดับความเสี่ยงตั้งแต่ 3 ถึง 4 (≥ 3 และ ≤ 4) ถือว่า เป็น**ความเสี่ยงในระดับต่ำ**หมายถึง หากการควบคุมมีข้อบกพร่องแล้วจะสามารถเป็นสาเหตุน้อยที่สุดแต่มีผลต่อการดำเนินงานและวัตถุประสงค์
5. ถ้าค่าคะแนนระดับความเสี่ยงตั้งแต่ 2 ลงไป (≤ 2) ถือว่าเป็น**ความเสี่ยงในระดับต่ำที่สุด** หมายถึง ไม่มีนัยสำคัญของการควบคุมที่มีข้อบกพร่อง ที่มา: (University of Western Sydney, 2008, p. 6 อ้างถึงใน พันธุ์เทพ พัฒนจรีพันธ์, 2557, หน้า 72)

(ตัวอย่าง)

การประเมินและการแปลผลการประเมินองค์ประกอบย่อยการแปลงกฎระเบียบและมาตรการ

ลำดับ ที่	พฤติกรรมตัวบ่งชี้ องค์ประกอบย่อยการแปลงกฎระเบียบและ มาตรการ	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	การแปล ความหมาย
1	โรงเรียนมีการจัดประชุมบุคลากรและทำความเข้าใจ ร่วมกันในข้อกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ในการ ปฏิบัติงาน	1	5	5	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันใน กฎระเบียบ คำสั่งของสถานศึกษาที่ไม่ขัดต่อ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีการะเบียบ กฎกระทรวงหรือกฎหมายอื่นๆ	3	4	12	ปานกลาง
3	โรงเรียนยอมรับการปฏิบัติตามมาตรการเร่งด่วน/ การเปลี่ยนแปลงหรือข้อเสนอเชิงนโยบายทาง การศึกษา	5	3	15	สูง

7. แบบประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

คำชี้แจง

แบบประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา แบ่ง
ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- ชื่อสถานศึกษา.....
สังกัด.....
ขนาด.....
- ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....
- จำนวนบุคลากรครูในโรงเรียน .....คน ชาย.....คน หญิง.....คน
- จำนวนนักเรียน .....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจง โปรดระบุตัวเลขลงในช่องที่ตรงกับระดับพฤติกรรมของท่านในแต่ละข้อว่าท่านมีความคิด

เห็นต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ต่อไปนี้

โอกาสที่จะเกิด

- ระดับ 5 คะแนน (โอกาสที่จะเกิดประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์หรือมากกว่า)
 ระดับ 3 คะแนน (โอกาสที่จะเกิดมีประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ถึง 49 เปอร์เซ็นต์)
 ระดับ 1 คะแนน (โอกาสที่จะเกิดมีน้อยกว่า 10 เปอร์เซ็นต์)

ผลกระทบ

- ระดับ 5 คะแนน (ทำให้งานที่วางไว้ล้มเหลวและไม่บรรลุเป้าหมาย)
 ระดับ 4 คะแนน (ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากยิ่งขึ้นใช้เวลามากขึ้น และความต้องการในระดับรองไม่ได้รับการตอบสนอง)
 ระดับ 3 คะแนน (ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มพอสมควร อาจใช้เวลามากขึ้น แต่ความต้องการที่สำคัญยังได้รับการตอบสนอง)
 ระดับ 2 คะแนน (ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายและเวลาในการทำงานที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย)
 ระดับ 1 คะแนน (ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อเรื่องค่าใช้จ่ายและเวลา)

ลำดับที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปดความหมาย
	1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์				
	1.1 การวิเคราะห์สภาพและกำหนดกลยุทธ์				
1	1. โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกและภายในแต่ละประเด็นว่าเป็นโอกาสหรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
2	2. โรงเรียนมีการตรวจสอบและประเมินสภาพแวดล้อมภายใน/ภายนอกโดยการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา				
3	3. โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม				
4	4. โรงเรียนได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดในแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา				
5	5. โรงเรียนได้กำหนดประเด็นวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยการระบุปัจจัยความเสี่ยงตลอดจนแนวทางการบริหารความเสี่ยงไว้ในแต่ละโครงการกิจกรรมในแผนกลยุทธ์				
6	6. โรงเรียนมีการคัดเลือกกลยุทธ์ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์				
	1.2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ				
7	1. โรงเรียนมีการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา				
8	2. โรงเรียนมีการปรับโครงสร้างสถานศึกษาเพื่อกำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามบริบทของโรงเรียน				
9	3. โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามมาตรฐานความรู้ ตำแหน่งและความสามารถของบุคลากร				
10	4. โรงเรียนมีการกำหนดปฏิทินและระยะเวลาในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนและมีความยืดหยุ่น				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การเปลี่ยน ความหมาย
11	5. โรงเรียนมีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา				
	1.3 การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์				
12	1. โรงเรียนมีการจัดระบบการควบคุมและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์				
13	2. บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์				
14	3. โรงเรียนมีการรายงานผลกลยุทธ์การดำเนินงานใน ระดับสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด				
15	4. โรงเรียนมีการเผยแพร่ผลการประเมินกลยุทธ์สู่ สาธารณชน				
16	5. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการ ปรับปรุงกลยุทธ์				
	2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน				
	2.1 การกำกับติดตาม				
17	1. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม				
18	2. โรงเรียนมีการวางแผนการกำกับติดตาม การดำเนินงานในทุกขั้นตอนโดยผู้มีส่วนได้เสีย				
19	3. โรงเรียนกำกับติดตามการดำเนินงานในรูป คณะกรรมการหรือผู้มีส่วนได้เสีย				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
20	4. โรงเรียนมีการตรวจสอบผลการกำกับติดตามและนำผลดังกล่าวไปปรับปรุงพัฒนาในทุกระยะของการกำกับติดตาม				
21	5. โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อรายงานผลการกำกับติดตามสามารถตรวจสอบได้				
	2.2 การพัฒนาบุคลากร				
22	1. โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดวางมาตรฐานการศึกษาและการวางตัวบุคลากรในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา				
23	2. โรงเรียนมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้และทักษะเพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน				
24	3. โรงเรียนมีการปรับปรุงสภาพการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น				
25	4. โรงเรียนเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้บุคลากรในการปฏิบัติงาน				
26	5. โรงเรียนส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการปฏิบัติงาน				
	2.3 การแนะแนว				
27	1. โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของการดำเนินการแนะแนวการศึกษาอย่างชัดเจน				
28	2. โรงเรียนจัดทำระบบการแนะแนวการศึกษาให้มีความเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
29	3. โรงเรียนพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนโดยการร่วมมือของทุกภาคส่วน				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
30	4. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนว				
31	5. โรงเรียนมีการติดตามและประเมินระบบการแนะ แนวตลอดจนสร้างเครือข่ายการแนะแนวการศึกษา				
	2.4 การประกันคุณภาพ				
32	1. โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างองค์กรเพื่อรองรับ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาตลอดจนกำหนดเกณฑ์ การประเมินเป้าหมายและความสำเร็จตามมาตรฐานอย่าง เป็นระบบ				
33	2. โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างครอบคลุม				
34	3. โรงเรียนดำเนินงานตามแผนติดตามตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง				
35	4. โรงเรียนร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นและหน่วยงาน ภายนอกเพื่อปรับปรุงพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่าง ต่อเนื่องเพื่อรองรับการประเมินภายในและภายนอก				
36	5. โรงเรียนจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปีต่อหน่วยงานต้นสังกัด				
	2.5 งานธุรการ				
37	1. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการ ดำเนินงานด้านงานธุรการไว้เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน				
38	2. โรงเรียนจัดพิมพ์และจัดเก็บรวบรวมเอกสารของ ทางราชการอย่างเป็นระบบตรวจสอบได้				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
39	3. โรงเรียนได้กำหนดแผนงาน/โครงการตลอดจนการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินงานธุรการในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา				
40	4. โรงเรียนส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ธุรการมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้บริการงานธุรการแก่ผู้รับบริการอย่างเสมอภาค				
41	5. โรงเรียนนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานธุรการ				
	2.6 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
42	1. โรงเรียนได้กำหนดวัตถุประสงค์และกรอบการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน				
43	2. โรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้โดยมีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจตามความถนัดของผู้เรียน				
44	3. โรงเรียนมีการประสานความรู้ ปูปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน				
45	4. โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อหาแนวทางพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
46	5. โรงเรียนส่งเสริมให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้				
47	6. โรงเรียนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในระดับต่างๆที่หลักสูตรกำหนด				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
	2.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
48	1. โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน				
49	2. โรงเรียนศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และนำผลวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา				
50	3. โรงเรียนดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคุณภาพผู้เรียน				
51	4. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรทำการวิจัยในชั้นเรียน สร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างหน่วยงานและมีการเผยแพร่งานวิจัย				
52	5. โรงเรียนวิจัย ประเมิน และพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา				
	3. ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ				
	3.1 การจัดทำและเสนอของบประมาณ				
53	1. โรงเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำและเสนอของบประมาณที่มีรายละเอียดของแผนงาน/โครงการและกิจกรรมหลักอย่างชัดเจน				
54	2. โรงเรียนมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการจัดทำและเสนอของบประมาณโดยการเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				
55	3. โรงเรียนจัดทำกรอบแผนการใช้งบประมาณให้สอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ได้รับการจัดสรรสอดคล้องกับนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งงบประมาณ				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การป ลด ความ หมาย
56	4. โรงเรียนกำหนดแนวทางการบริหารความเสี่ยงเพื่อผลประโยชน์ด้านงบประมาณอย่างรัดกุม				
57	5. โรงเรียนให้ความสำคัญกับการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานเพื่อลดความสูญเสียในแต่ละขั้นตอน				
	3.2 การจัดสรรงบประมาณ				
58	1. โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้				
59	2. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ				
60	3. โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณตามลำดับความสำคัญและความต้องการของโรงเรียน				
61	4. โรงเรียนกำหนดให้มีการประเมินผลและรายงานปัญหาเพื่อลดความเสียหายในการทำงานอย่างเหมาะสม				
62	5. โรงเรียนกำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินความเสี่ยงเพื่อลดความสูญเสียต่อเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์				
	3.3 การติดตามประเมินผลและรายงานผล				
63	1. โรงเรียนกำหนดระยะเวลาการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานด้านงบประมาณ				
64	2. โรงเรียนมีการรายงานผลการใช้งบประมาณและการเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดแผนงานในแต่ละปีการศึกษา				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
65	3. โรงเรียนกำหนดให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารความเสี่ยงกับหน่วยงานอื่น				
66	4. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันความผิดพลาดความเสียหายการรั่วไหลสิ้นเปลืองหรือการทุจริตในหน่วยตรวจรับและการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขด้านการบริหารงบประมาณ				
67	5. โรงเรียนจัดทำและใช้เครื่องมือในการบริหารและประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ				
	3.4 การระดมทรัพยากรและการลงทุน				
68	1. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ก่อนการกำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา				
69	2. โรงเรียนมีการเก็บรวบรวมทบทวนระบบการควบคุมการใช้ทรัพยากรและการจัดสรรการใช้ทรัพยากรให้มีความเหมาะสม				
70	3. โรงเรียนมีการติดตามการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาเพื่อลดความสูญเสียชีวิตที่เกิดจากการปฏิบัติงาน				
71	4. โรงเรียนมีการประเมินผลความเพียงพอและประสิทธิผลของการระดมทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร				
72	5. โรงเรียนนำผลการประเมินความเสี่ยงมาแก้ไขพัฒนางานและสร้างเครื่องมือประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
	3.5 การบริหารการเงิน				
73	1. โรงเรียนมีการจัดระบบการเงินให้เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน ของการบริหารการเงินตามแนวปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด				
74	2. โรงเรียนมีการรายงานเหตุการณ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินการวิเคราะห์ปัญหาความรุนแรงที่เกิดจากการใช้งบประมาณ				
75	3. โรงเรียนคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพื่อจัดทำเอกสารหลักฐานทางการเงินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันตรวจสอบได้				
76	4. โรงเรียนมีการติดตามการปฏิบัติงานด้านการบริหารการเงินเพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากการปฏิบัติงาน				
77	5. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงในด้านการบริหารการเงินอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ				
	3.6 การบริหารบัญชี				
78	1. โรงเรียนมีการออกแบบขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเงินและการบัญชีอย่างชัดเจน				
79	2. โรงเรียนมีการทบทวนและจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานตามคู่มือการเงินการบัญชี				
80	3. โรงเรียนกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อป้องกันสาเหตุการเกิดความเสียหายทางบัญชี				
81	4. โรงเรียนทำระบบการจัดทำบัญชีและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในงานการบริหารบัญชี				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
82	5. โรงเรียนจัดทำรายงานทางการเงินเพื่อการ ประเมินผลการดำเนินงานด้านการบริหารบัญชี				
	3.7 การบริหารพัสดุและสินทรัพย์				
83	1. โรงเรียนคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อปฏิบัติงานพัสดุโรงเรียน				
84	2. โรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์การเบิกจ่าย พัสดุและสินทรัพย์และจำนวนการใช้พัสดุที่เพียงพอต่อ ความต้องการของโรงเรียนตามระเบียบว่าด้วยการ บริหารงานพัสดุและสินทรัพย์				
85	3. โรงเรียนมีการวางแผนการบริหารพัสดุและแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุอย่างเหมาะสม				
86	4. โรงเรียนมีการจัดระบบการควบคุมดูแล และ บำรุงรักษาพัสดุให้อยู่ในลักษณะพร้อมใช้งาน				
87	5. โรงเรียนมีการประเมินความเสี่ยงในขั้นตอน การปฏิบัติงานการบริหารพัสดุและสินทรัพย์				
	4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ				
	4.1 ด้านวินัย				
88	1. โรงเรียนกำหนดระเบียบ ข้อตกลง และแนวปฏิบัติ ตนของบุคลากรไว้เป็นหลักฐานชัดเจนสอดคล้องกับ ระเบียบทางราชการและหน่วยงานต้นสังกัด				
89	2. โรงเรียนกำหนดวินัยในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในองค์กรเพื่อให้องค์กรดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนด ไว้				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
90	3. โรงเรียนมีการส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากร ตระหนักและเห็นคุณค่าของการมีวินัย				
	4.2 ด้านการควบคุมภายใน				
91	1. โรงเรียนมีระบบการควบคุมภายในที่ออกแบบให้ เชื่อมโยงซึ่งกันและกันในกระบวนการการปฏิบัติงานตั้งแต่ ต้นจนจบ				
92	2. โรงเรียนจัดโครงสร้างการควบคุมภายใน โดยพิจารณาความสัมพันธ์ของทรัพยากรต่างๆจาก กระบวนการทำงานและกระบวนการบริหารงานในองค์กร				
93	3. โรงเรียนจัดวางระบบการควบคุมภายในโดย การกำหนดหรือออกแบบวิธีการควบคุมและนำไปใช้เพื่อให้ เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานจะเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ				
94	4. โรงเรียนมีการติดตามผลระหว่างการปฏิบัติงาน ตามวิธีการควบคุมภายในโดยคณะกรรมการติดตาม การควบคุมภายใน				
95	5. โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานที่เป็นจริง ต่อหน่วยงานรับตรวจ				
96	6. โรงเรียนมีแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีการระบุ ปัจจัยความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนวิธีการจัดการความเสี่ยง				
	4.3 ด้านการแปลงกฎระเบียบและมาตรการ				
97	1. โรงเรียนมีการจัดประชุมบุคลากรและทำความเข้าใจ ร่วมกันในข้อกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ในการปฏิบัติงาน				

ลำดับ ที่	พฤติกรรมบ่งชี้การบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความเสี่ยง			
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความ	การแปล ความหมาย
98	2. โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจให้ตรงกันใน กฎระเบียบ คำสั่ง ของสถานศึกษาที่ไม่ขัดต่อ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ระเบียบ กฎกระทรวง หรือกฎหมายอื่นๆ				
99	3. โรงเรียนยอมรับการปฏิบัติตามมาตรการเร่งด่วน/ การเปลี่ยนแปลงหรือข้อเสนอเชิงนโยบายทางการศึกษา				

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

8. แบบสรุปผลการประเมินการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ชื่อสถานศึกษา.....

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	ระดับความเสี่ยง	การแปลความหมาย
องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์		
1) การวิเคราะห์สภาพและการกำหนดกลยุทธ์		
1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1	.....	.....
1.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2	.....	.....
1.3 ตัวบ่งชี้ที่ 3	.....	.....
1.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4	.....	.....
1.5 ตัวบ่งชี้ที่ 5	.....	.....
1.6 ตัวบ่งชี้ที่ 6	.....	.....
2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ		
2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 7	.....	.....
2.2 ตัวบ่งชี้ที่ 8	.....	.....
2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 9	.....	.....
2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 10	.....	.....
2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 11	.....	.....
3) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์		
3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 12	.....	.....
3.2 ตัวบ่งชี้ที่ 13	.....	.....
3.3 ตัวบ่งชี้ที่ 14	.....	.....
3.4 ตัวบ่งชี้ที่ 15	.....	.....
3.5 ตัวบ่งชี้ที่ 16	.....	.....
องค์ประกอบหลัก ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน		
1) การกำกับติดตาม		
1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 17	.....	.....
1.2 ตัวบ่งชี้ที่ 18	.....	.....
1.3 ตัวบ่งชี้ที่ 19	.....	.....
1.4 ตัวบ่งชี้ที่ 20	.....	.....
1.5 ตัวบ่งชี้ที่ 21	.....	.....

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	ระดับความเสี่ยง	การแปลความหมาย
2) การพัฒนาบุคลากร	.....	.....
2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 22	.....	.....
2.2 ตัวบ่งชี้ที่ 23	.....	.....
2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 24	.....	.....
2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 25	.....	.....
2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 26	.....	.....
3) การแนะแนว	.....	.....
3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 27	.....	.....
3.2 ตัวบ่งชี้ที่ 28	.....	.....
3.3 ตัวบ่งชี้ที่ 29	.....	.....
3.4 ตัวบ่งชี้ที่ 30	.....	.....
3.5 ตัวบ่งชี้ที่ 31	.....	.....
4) การประกันคุณภาพ	.....	.....
4.1 ตัวบ่งชี้ที่ 32	.....	.....
4.2 ตัวบ่งชี้ที่ 33	.....	.....
4.3 ตัวบ่งชี้ที่ 34	.....	.....
4.4 ตัวบ่งชี้ที่ 35	.....	.....
4.5 ตัวบ่งชี้ที่ 36	.....	.....
5) งานธุรการ	.....	.....
5.1 ตัวบ่งชี้ที่ 37	.....	.....
5.2 ตัวบ่งชี้ที่ 38	.....	.....
5.3 ตัวบ่งชี้ที่ 39	.....	.....
5.4 ตัวบ่งชี้ที่ 40	.....	.....
5.5 ตัวบ่งชี้ที่ 41	.....	.....
6) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	.....	.....
6.1 ตัวบ่งชี้ที่ 42	.....	.....
6.2 ตัวบ่งชี้ที่ 43	.....	.....
6.3 ตัวบ่งชี้ที่ 44	.....	.....
6.4 ตัวบ่งชี้ที่ 45	.....	.....
6.5 ตัวบ่งชี้ที่ 46	.....	.....
6.6 ตัวบ่งชี้ที่ 47	.....	.....

องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย	ระดับความเสี่ยง	การแปลความหมาย
2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 94	.....	.....
2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 95	.....	.....
2.6 ตัวบ่งชี้ที่ 96	.....	.....
3) การแปลงกฎระเบียบและมาตรการ		
3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 97	.....	.....
3.2 ตัวบ่งชี้ที่ 98	.....	.....
3.3 ตัวบ่งชี้ที่ 99	.....	.....

9. สรุปผล

9.1 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนระดับความเสี่ยงตั้งแต่ 20 ขึ้นไป (≥ 20) ความเสี่ยงระดับ”สูงที่สุด”

จำนวน.....ตัวบ่งชี้

9.2 ตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนระดับความเสี่ยงอยู่ระหว่าง 13 ถึง 19 (≥ 13 และ ≤ 19)

ความเสี่ยงระดับ”สูง” จำนวน.....ตัวบ่งชี้

9.3 สถานศึกษาที่มีค่าคะแนนระดับความเสี่ยงอยู่ระหว่าง 5 ถึง 12 (≥ 5 และ ≤ 12)

ความเสี่ยงระดับ”ปานกลาง” จำนวน.....ตัวบ่งชี้

9.4 สถานศึกษาที่มีค่าคะแนนระดับความเสี่ยงระหว่าง 3 ถึง 4 (≥ 3 และ ≤ 4)

ความเสี่ยงระดับ”ต่ำ”

จำนวน.....ตัวบ่งชี้

9.5 สถานศึกษาที่มีค่าคะแนนระดับความเสี่ยงตั้งแต่ 2 ลงไป (≤ 2) ความเสี่ยงระดับ”ต่ำที่สุด”

จำนวน.....ตัวบ่งชี้

10. การนำไปใช้

10.1 จัดเรียงลำดับคะแนนประเมินตัวบ่งชี้ที่มีค่าระดับความเสี่ยง”ต่ำที่สุด” ไปถึงระดับความเสี่ยง “สูงที่สุด”

10.2 ประชุมเพื่อทำข้อตกลงร่วมกันในการยอมรับระดับความเสี่ยงที่โรงเรียนสามารถจัดการความเสี่ยงให้ลดน้อยลง หรือไม่มี เพื่อการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- เจริญ ศรีแสนปาง. (2556). *การพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน
ประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2550). *การบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท ครีเอชั่น.
- นิภาพร แสนเมือง. (2558). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ ป.ด. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พันธ์เทพ พัฒนจวีพันธ์. (2557). *การพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงสำหรับ
โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *การวางแผนเชิงกลยุทธ์.
เอกสารประกอบการอบรมการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
- สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. (2552). *แนวทาง : การจัดวางระบบควบคุมภายในและ
ประเมินผลการควบคุมภายใน*. สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กลุ่มตรวจสอบ
ภายในระดับกระทรวง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.